

24 Ιουνίου 1991

[ΠΙΚΗΣ, ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, ΚΩΝ-
ΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ/στές]

G.A.P. ESTATES LIMITED,

Εφεσείοντες,

v.

ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ

1. ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ/Η ΤΟΥ
ΕΦΟΡΟΥ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ,2. ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑ-
ΤΙΑΣ,

Εφεσιβλήτων.

(Αναθεωρητική Έφεση Αρ. 881).

5 Αναθεωρητική Έφεση — Επανακρόαση της υπόθεσης στα πλαίσια των λόγων της έφεσης που προσδιορίζουν τα επίδικα θέματα — Τήρηση χρονικών πλαισίων που προβλέπονται οι θεσμοί για την λήψη των προβλεπόμενων διαδικαστικών μέτρων.

10 Αναθεωρητική Έφεση — Αίτηση για τροποποίηση για προσθήκη νέου λόγου έφεση αναφορικά με συνταγματικότητα νόμου — Θέματα αντισυνταγματικότητας είναι ασυνήθους και εξαιρετικής σπουδαιότητας — Ανάγκη επίσημου και ακριβούς προσδιορισμού τους — Απώρριψη αίτησης για τροποποίηση — Έγκριση της θα συνεπαγόταν καταστρατήγηση δικονομικών διατάξεων που επιβάλλουν χρονικά πλαίσια για την διατύπωση ουσιαστών λόγων έφεσης καθώς και των αρχών που καθιερώνει το άρθρο 30.3 του Συντάγματος για την εκδίκαση των δικαστικών υποθέσεων σε εύλογο χρόνο.

15 Με την έφεσή τους αυτή οι εφεσείοντες προσέβαλαν την απόφαση του Πρωτόδικου Δικαστηρίου να απορρίψει προσφυγή τους κατά της απόφασης των εφεσιβλήτων για επιβολή σε αυτούς έκτακτης εισφοράς για την περίοδο 1978-1980.

20 Ένας από τους λόγους της προσφυγής - ο οποίος όμως δεν επαναπροβλήθηκε ως λόγος έφεσης - ήταν η αντισυνταγματικότητα του περί Εκτάκτου Έισφοράς (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμου του 1976 (Ν.15/76 όπως τροποποιήθηκε από τον Ν. 34/78).

25 Κατά την εξέλιξη της ακρόασης ο δικηγόρος των εφεσείωντων πληροφόρησε το Δικαστήριο ότι εγκαταλείπονταν όλοι οι λόγοι της έφεσης και ότι η έφεση περιοριζόταν στην προσβολή της συ-

νταγματικότητας του πιο πάνω Νόμου. Μετά την διαπίστωση όμως ότι ο ισχυρισμός του αυτός δεν αποτελούσε λόγο της έφεσης ο δικηγόρος των εφεσειόντων υπέβαλε αίτημα για αναβολή της ακρόασης προς τον σκοπό προσθήκης του νέου αυτού λόγου ως λόγο έφεσης.

5

Το Ανώτατο Δικαστήριο απορρίπτοντας την έφεση αποφάσισε ότι:

(1) Η άσκηση έφεσης συνεπάγεται την επανακρόαση της υπόθεσης (Δ.35, Θ.3) υπό την αίρεση και τον περιορισμό των λόγων της έφεσης που προσδιορίζουν τα επίδικα θέματα. Επιβάλλεται η τήρηση των θεσμών που διέπουν τα χρονικά πλαίσια λήψης προβλεπόμενων διαδικαστικών μέτρων και τον προσδιορισμό του πλαισίου της έφεσης — *Branco Salvage Ltd. v. Republic (1967) 3 C.L.R. 213.*

10

(2) Θέματα τα οποία άπτονται της συνταγματικότητας των νόμων δεν αποτελούν συνήθη νομικά θέματα, αλλά θέματα ασυνήθους και εξαιρετικής σπουδαιότητας των οποίων η έγερση και διατύπωση διέπεται από δικονομικούς κανόνες ή πρακτική που αντανακλά τη σημασία του θέματος και την ανάγκη επίσημου και ακριβούς προσδιορισμού του — *The Improvement Board of Eylenja v. Andreas Constantinou (1967) 1 C.L.R. 167.* Ο λόγος του οποίου η προσθήκη επιδιώκεται δεν σχετίζεται με οποιοδήποτε από τους προσδιορισθέντες λόγους έφεσης η δε έγερση του αιτήματος για τροποποίηση, θα συνιστούσε ουσιαστικά τον εκ νέου προσδιορισμό του πλαισίου έφεσης μετά την παρέλευση σημαντικού χρόνου από την καταχώρηση της έφεσης και του χρόνου που προβλέπεται από τους Θεσμούς για την άσκηση της έφεσης. Άδεια για τροποποίηση σε αυτό το στάδιο θα ερχόταν σε αντίθεση με τις δικονομικές διατάξεις που επιβάλλουν τη διατύπωση των ουσιαστικών λόγων της έφεσης μέσα στα χρονικά πλαίσια τα οποία θέτει η νομοθεσία όσο και τις αρχές που κατοχυρώνει το άρθρο 30.3 του Συντάγματος για την εκδίκαση των δικαστικών υποθέσεων σε εύλογο χρόνο. Το αίτημα για αναβολή δεν γίνεται αποδεκτό.

15

20

25

30

Η έφεση απορρίπτεται με έξοδα.

Αναφερόμενες Υποθέσεις:

35

Republic v. Georghiades (1972) 3 C.L.R. 594.

Branco Salvage Ltd. v. Republic (1967) 3 C.L.R. 213.

The Improvement Board of Eylenja v. Constantinou (1967) 1 C.L.R. 167.

Έφεση.

40

Έφεση εναντίον της απόφασης του Προέδρου του Ανώ-

5 τατου Δικαστηρίου Κύπρου (Α. Λοΐζου, Πρ.) που δόθηκε στις 10 Δεκεμβρίου, 1988 (Αριθμός Προσφυγής 417/84)* με την οποία απορρίφθηκε η προσφυγή των εφεσειόντων εναντίον της επιβολής έκτακτης εισφοράς για την περίοδο 1978-1980.

Μ. Βασιλείου, για τους εφεσειόντες.

Γ. Λαζάρου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους εφεσίβλητους.

Cur. adv. vult.

10

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο Δικαστής Γ.Μ. Πικής.

15 ΠΙΚΗΣ Δ.: Με την προσφυγή τους οι εφεσειόντες αμφισβήτησαν τις περιοδικές εισφορές που τους επιβλήθηκαν ως έκτακτη εισφορά για την περίοδο 1978 - 1980. Στο πλαίσιο των διεκδικήσεών τους για ακύρωση των επίμαχων φορολογιών, προσέβαλαν και τη συνταγματικότητα του περί Εκτάκτου Εισφοράς (Προσωριναί Διατάξεις Νόμου του 1976 (Ν 15/76 όπως τροποποιήθηκε από το Ν 20 34/78), διατυπώνοντας τη θέση ότι η πρόνοια του νόμου βάσει της οποίας αφαιρείται ποσοστό 25% του μικτού εισοδήματος για τον καθορισμό του ποσού το οποίο υπόκειται στην εισφορά, ανεξάρτητα από το ύψος της δαπάνης για την απόκτησή του (έξοδα), είναι αντισυνταγματική 25 επειδή απολήγει σε καταστρεπτική φορολογία κατ' αντίθεση προς τις διατάξεις του άρθρου 24.4 του Συντάγματος, συνιστά ανεπίτρεπτη στέρηση κινητής περιουσίας κατά αντίθεση με την αρχή της ισότητας που κατοχυρώνει το άρθρο 28 του Συντάγματος.

30

Το πρωτόδικο Δικαστήριο απέρριψε τις ενστάσεις των εφεσειόντων για υπέρβαση ή κατάχρηση της εξουσίας που

* (1988) 3 C.L.R. 2420

παρέχεται από το Ν 15/76, καθώς και την εισήγηση για την κατάρριψη των σχετικών διατάξεων του νόμου ως αντισυνταγματικών. Κατ' ακολουθία, το Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή, απόφαση η οποία εξυπακούει τη βεβαίωση της πράξης βάσει του άρθρου 146.4(α) του Συντάγματος.

5

Κατά της απόφασης ασκήθηκε έφεση στις 20/1/89. Στην προβλεπόμενη από τους θεσμούς ειδοποίηση έφεσης (Δ.35 - Θεσμοί Πολιτικής Δικονομίας) προσδιορίζονται τέσσερις λόγοι έφεσης βάσει των οποίων προσβάλλεται η πρωτόδικη απόφαση, οι ακόλουθοι:

10

1. Η πρωτόδικη απόφαση εσφαλμένα απέρριψε την προσφυγή.

2. Η πρωτόδικη απόφαση είναι πραγματικά και νομικά εσφαλμένη.

3. Στην πρωτόδικη απόφαση εσφαλμένα ευρέθη και/ή εκρίθη ότι οι αποφάσεις των καθ' ων η αίτησις είναι σύμφωνες με τον Νόμο.

15

4. Η πρωτόδικη απόφαση εσφαλμένα παραγνώρισε και/ή δεν εδέχθη τους πραγματικούς και Νομικούς ισχυρισμούς και/ή επιχειρήματα των Αιτητών και/ή την πραγματική και νομική βάση της αιτήσεως ως εξετέθη.

20

Η άσκηση έφεσης συνεπάγεται την επανακρόαση της υπόθεσης (Δ.35, Θ.3) υπό την αίρεση και τον περιορισμό των λόγων της έφεσης που προσδιορίζουν τα επίδικα θέματα*. Όπως και σε κάθε άλλο τομέα της δευτεροβάθμιας δικαιοδοσίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου, και στο πεδίο της αναθεωρητικής δικαιοδοσίας επιβάλλεται με την ίδια αυστηρότητα η τήρηση των θεσμών που διέπουν τα χρονικά πλαίσια λήψης των προβλεπόμενων διαδικαστικών μέτρων και τον προσδιορισμό του πλαισίου της έφεσης -

25

30

*Βλ. μεταξύ άλλων, *Republic v. Lefkas Georghiades* (1972) 3 C.L.R. 594).

Κανέννας από τους τέσσερις λόγους της έφεσης, κρινόμενος ξεχωριστά ή σε συνδυασμό με οποιοδήποτε άλλο, δεν εγείρει και δε θίγει τη συνταγματικότητα οποιουδήποτε άρθρου του Ν 15/76. Αντίθετα, αφήνεται ευκρινώς η εντύπωση ότι η έφεση περιορίζεται στην αναθεώρηση του μέρους της απόφασης που πραγματεύεται τον τρόπο άσκησης της διακριτικής εξουσίας των φορολογικών Αρχών στα πλαίσια της υφιστάμενης νομοθεσίας. Διαπιστώνεται ότι η συνταγματικότητα των διατάξεων της σχετικής νομοθεσίας δεν αποτελεί επίδικο θέμα της έφεσης.

Η έφεση ορίστηκε για ακρόαση στις 10/6/91. Κατά την εξέλιξη της ακρόασης υποβλήθηκε αίτηση από τους εφεσείοντες για αναβολή της υπόθεσης για να δυνηθούν να συζητήσουν με την άλλη πλευρά ορισμένες πτυχές των γεγονότων που ενδεχομένως δεν τέθηκαν με τη δέουσα σαφήνεια στις φορολογικές Αρχές προς εξέταση. Κατά τη σημερινή συνέχιση της ακρόασης της έφεσης ο δικηγόρος των εφεσειόντων μας πληροφόρησε ότι εγκαταλείπονται όλοι οι λόγοι της έφεσης και ότι η έφεση περιορίζεται στην προσβολή της συνταγματικότητας των σχετικών διατάξεων του Ν 15/76, εκείνων που αφορούν την αφαίρεση ποσοστού 25% του μικτού εισοδήματος, ανεξάρτητα από τα έξοδα απόκτησής του. Η πρόνοια αυτή αντιμάχεται, όπως εισηγήθηκαν, τις διατάξεις του άρθρου 28 του Συντάγματος και για το λόγο αυτό είναι αντισυνταγματική. Υποδείχθηκε στο δικηγόρο των εφεσειόντων ότι η συνταγματικότητα του σχετικού νόμου δεν προσβάλλεται άμεσα ή έμμεσα με οποιοδήποτε από τους λόγους της έφεσης και συνεπώς δεν αποτελεί επίδικο θέμα. Μετά τη διαπίστωση αυτή, ο δικηγόρος των εφεσειόντων υπέβαλε αίτημα για την αναβολή της ακρόασης προς το σκοπό προσθήκης νέου λόγου με τον οποίο θα εγείρεται και θα αμφισβητείται η συνταγματικότητα των διατάξεων της νομοθεσίας βάσει των οποίων καθορίστηκε η έκτακτη εισφορά η οποία επιβλήθηκε στους εφεσείοντες.

Πρόκειται ουσιαστικά για νέο λόγο έφεσης, ανεξάρτητο από οποιοδήποτε από τους προσδιορισθέντες στην ειδοποίηση έφεσης, λόγο, η έγερση του οποίου, μετά την

εγκατάλειψη των υφιστάμενων λόγων έφεσης, θα συνεπαγόταν ουσιαστικά τον επαναπροσδιορισμό των επίδικων θεμάτων δυόμισυ σχεδόν χρόνια μετά την καταχώρηση της ειδοποίησης έφεσης.

5

Θέματα τα οποία άπτονται της συνταγματικότητας των νόμων δεν αποτελούν συνήθη νομικά θέματα, αλλά θέματα ασυνήθους και εξαιρετικής σπουδαιότητας, των οποίων η έγερση και διατύπωση διέπεται από δικονομικούς κανόνες ή πρακτική που αντανακλά τη σημασία του θέματος και την ανάγκη επίσημου και ακριβούς προσδιορισμού του - *The Improvement Board of Eylenja v. Andreas Constantinou (1967) 1 C.L.R. 167.*

10

Παρά την ευχέρεια που παρέχεται στο Εφετείο βάσει της Δ.35, Θ.8 των Θεσμών Πολιτικής Δικονομίας, να επιτρέψει την τροποποίηση της ειδοποίησης έφεσης, στην προκειμένη περίπτωση διαπιστώνουμε ότι δε δικαιολογείται η άσκηση της εξουσίας μας υπέρ των εφεσειόντων. Στην απόφαση αυτή αγόμεθα, λαμβάνοντας υπόψη ότι ο λόγος του οποίου η προσθήκη επιδιώκεται, δε σχετίζεται με οποιοδήποτε από τους προσδιορισθέντες λόγους έφεσης, η δε έγκριση του αιτήματος για τροποποίηση μετά την εγκατάλειψη των προβληθέντων λόγων, θα συνιστούσε ουσιαστικά τον εκ νέου προσδιορισμό του πλαισίου της έφεσης μετά την παρέλευση σημαντικού χρόνου από την καταχώρηση της έφεσης και του χρόνου που προβλέπεται από τους θεσμούς για την άσκηση έφεσης. 'Αδεια για τροποποίηση σ' αυτό το στάδιο, θα ερχόταν σε αντίθεση, τόσο με το πνεύμα όσο και με το γράμμα των σχετικών δικονομικών διατάξεων που επιβάλλουν τη διατύπωση των ουσιαστικών λόγων της έφεσης μέσα στα χρονικά πλαίσια τα οποία θέτει η νομοθεσία, όσο και τις αρχές που κατοχυρώνει το άρθρο 30.3 του Συντάγματος για την εκδίκαση των δικαστικών υποθέσεων μέσα σε εύλογο χρόνο. Το γεγονός ότι το θέμα της συνταγματικότητας ηγήθη ενώπιον του πρωτόδικου Δικαστηρίου, δεν προοιώνιζε την έγερσή του και ενώπιον του Εφετείου, ανεξάρτητα από τους λόγους της έφεσης. Συνελώς, το γεγονός τούτο δεν επαυξάνει με οποιοδήποτε τρόπο τις διεκδικήσεις των εφεσειό-

15

20

25

30

35

ντων για τροποποίηση των λόγων της έφεσης σ' αυτό το στάδιο της διαδικασίας.

- 5 Κατά τα άλλα, εφόσο οι διατυπωθέντες λόγοι της έφεσης έχουν εγκαταλειφθεί, και το αίτημα για αναβολή δε γίνεται αποδεκτό, καταλήγουμε ότι η έφεση πρέπει να απορριφθεί, και απορρίπτεται με έξοδα.

Η έφεση απορρίπτεται με έξοδα.